

باسمه تعالی

سؤالات امتحان نهایی درس: زبان فارسی	رشته: کلیه رشته‌ها	ساعت شروع: ۸ صبح	مدت امتحان: ۸۰ دقیقه
نام و نام خانوادگی:	دوره پیش‌دانشگاهی	تاریخ امتحان: ۱۳۹۶/۳/۸	تعداد صفحه: ۴
دانش‌آموزان روزانه، بزرگسال و داوطلبان آزاد سراسر کشور در نوبت خرداد سال ۱۳۹۶		مرکز سنجش آموزش و پرورش http://aee.medu.ir	
ردیف	سؤالات (پاسخ‌نامه دارد).		
نمره			

	<p>الف) معنی و مفهوم شعر و نثر (۶نمره)</p> <p>اشعار و عبارات زیر را به نثر ساده و روان امروزی بنویسید.</p>	
۰/۲۵	۱ من قلا کردم.	
۰/۱۵	۲ تن ز جان و جان ز تن مستور نیست	
۰/۱۵	۳ گفتند: این سرای باز کنیم.	
۰/۱۵	۴ بی عمر زنده‌ام من و این بس عجب مدار	
۰/۱۵	۵ بدو گفت مهتر به روی دژم که بر گوی تا از که دیدی ستم	
۰/۱۵	۶ از سر بکش آن سپید معجر	
۰/۱۵	۷ در و دیوار به هم ریخته‌شان / بر سرم می‌شکند	
۰/۱۵	۸ چاه چونان زرفی و پهناش، بی‌شرمیش ناباور	
۰/۱۷۵	۹ صدف وار گوهر شناسان راز دهان جز به لؤلؤ نکردند باز	
۰/۱۷۵	۱۰ به خدا سوگند با مردمی در آستانه خانه‌شان نکوشیدند جز که جامه خواری بر آنان پوشیدند.	
۰/۱۷۵	۱۱ حسین بن منصور حلاج به صحبت ابنای دنیا مشغول شد اما او را از آن تفاوت نبود.	
	<p>ب) معنی واژه (۱/۵ نمره)</p> <p>در اشعار و عبارات زیر معنی واژه‌های مشخص شده را بنویسید.</p>	
۰/۲۵	۱۲ یکی از مردان <u>مَعْمَر</u> دهکده با کودکان هم آواز گشته بود.	
۰/۲۵	۱۳ تو قلب <u>فسرده</u> زمینی	
۰/۲۵	۱۴ در دهن لاله <u>مُشک</u> ، در دهن <u>نحل</u> نوش	
۰/۲۵	۱۵ تا <u>داروغه</u> را گوئیم در مسجد بخواب	
۰/۲۵	۱۶ <u>بَهل</u> گر بگیرند بیکارها	
۰/۲۵	۱۷ قصد <u>رجم</u> آن مرد کرد.	
	<p>پ) درک مطلب (۴نمره)</p>	
۰/۱۵	۱۸ منظور از مصرع «هر که بی‌روزی است، روزش دیر شد» چیست؟	
۰/۱۵	۱۹ شاعر علت شکست جمشید شاه را در بیت زیر چه می‌داند؟	
۰/۱۵	۲۰ «منی چون پیوست با کردگار شکست اندر آورد و برگشت کار» مفهوم کلی بیت زیر را بنویسید.	
	«مهین مهرورزان که آزاده‌اند بریزند از دام جان تارها»	
	ادامه پرسش‌ها در صفحه دوم	

باسمه تعالی

سؤالات امتحان نهایی درس: زبان فارسی	رشته: کلیه رشته ها	ساعت شروع: ۸ صبح	مدت امتحان: ۸۰ دقیقه
نام و نام خانوادگی:	دوره پیش دانشگاهی	تاریخ امتحان: ۱۳۹۶/۳/۸	تعداد صفحه: ۴
دانش آموزان روزانه، بزرگسال و داوطلبان آزاد سراسر کشور در نوبت خرداد سال ۱۳۹۶		مرکز سنجش آموزش و پرورش http://aee.medu.ir	
ردیف	سؤالات (پاسخ نامه دارد).		
نمره			

۲۱	با توجه به بیت زیر فرد مست علت افتان و خیزان بودن خود را در چه می داند؟ گفت: «مستی، زان سبب افتان و خیزان می روی» گفت: «جرم راه رفتن نیست، ره هموار نیست»	۰/۵
۲۲	با توجه به عبارت زیر انسان چگونه می تواند کلید زندان خویش را در دست داشته باشد؟ «وقتی قومی به اسارت دشمن در آید و مغلوب بیگانه گردد، تا وقتی که زبان خویش را هم چنان حفظ کند هم چون کسی است که کلید زندان خویش را در دست داشته باشد.»	۰/۵
۲۳	در شعر «من وضو با تپش پنجره ها می گیرم»: الف) مقصود از «تپش پنجره» چیست؟ ب) در این شعر «پنجره» نشانگر چیست؟	۰/۵
۲۴	عبارت «در کویر، خدا حضور دارد» به چه معناست؟	۰/۵
۲۵	با توجه به عبارت «ای حافظ، از گفته شورانگیز تو چنان آتشی بر دلم نشسته که سراپای مرا در تب و تاب افکنده است.» گوته چه چیزی را سبب بی قراری خود می داند؟	۰/۵

ت) خود آزمایی (۳ نمره)		
۲۶	کدام خصوصیت عشق از بیت زیر دریافت می شود؟ «نوسنی کردم ندانستم همی کز کشیدن تنگ تر گردد کمند»	۰/۲۵
۲۷	معادل امروزی فعل «بشوریدند» در عبارت «اهل بازار نیز جمله بشوریدند» چیست؟	۰/۲۵
۲۸	در بیت «بگفتا گر خرامی در سرایش / بگفت اندازم این سر زیر پایش» کدام بخش حذف شده است؟	۰/۲۵
۲۹	بیت «با صد هزار جلوه برون آمدی که من / با صد هزار دیده تماشا کنم تو را» با کدام گزینه ارتباط معنی دارد؟ الف) گفتم بینمش مگر درد اشتیاق ساکن شود بدیدم و مشتاق تر شدم ب) تارفتنش بینم و گفتنش بشنوم از پای تا به سر همه سمع و بصر شدم	۰/۲۵
۳۰	مقصود از «پرنده شاعر» در عبارت زیر چیست؟ «آری، این سکوت مرموز و هراس آمیز کویر است که در سایش بال های این پرنده شاعر، سخن می گوید.»	۰/۲۵
۳۱	در شعر زیر منظور از «حدیث آشنا» چیست؟ «مرد نقال آن صدایش گرم، نایش گرم، و دمش، چونان حدیث آشنایش گرم»	۰/۵
۳۲	با توجه به بیت زیر «مُشک سیاه» و «دُرّ ثمین» استعاره از چیست؟ در دهن لاله باد، ریخته و بیخته بیخته مُشک سیاه، ریخته دُرّ ثمین	۰/۵
۳۳	در شعر «در جگر لیکن خاری / از ره این سفرم می شکند» عبارت کنایی «خار در جگر شکستن» به چه معناست؟	۰/۲۵
۳۴	نوع توصیف را در هر یک از نمونه های زیر مشخص کنید. الف) پیش از تو آب معنی دریا شدن نداشت شب مانده بود و جرأت فردا شدن نداشت ب) نهر فرات در دل سیاهی، از میان نخلستان های انبوه می گذشت، صدای غمگینش در میان نخل ها می پیچید.	۰/۵

ادامه پرسش ها در صفحه سوم

باسمه تعالی

سؤالات امتحان نهایی درس: زبان فارسی	رشته: کلیه رشته ها	ساعت شروع: ۸ صبح	مدت امتحان: ۸۰ دقیقه
نام و نام خانوادگی:	دوره پیش دانشگاهی	تاریخ امتحان: ۱۳۹۶/۳/۸	تعداد صفحه: ۴
دانش آموزان روزانه، بزرگسال و داوطلبان آزاد سراسر کشور در نوبت خرداد سال ۱۳۹۶		مرکز سنجش آموزش و پرورش http://aee.medu.ir	
ردیف	سؤالات (پاسخ نامه دارد).		
نمره			

۰/۷۵	<p>ث) تاریخ ادبیات و درآمدها: (۵/نمره)</p> <p>درست یا نادرست بودن جمله های زیر را مشخص کنید. الف) کتاب قابوسنامه در زمره قصه های عامیانه قرار دارد. ب) مطلوب ترین شکل ترجمه آن است که هیچ بخشی از صورت و معنی از میان نرود. ج) تنها اثر منثور عطار منطق الطیر نام دارد.</p>	۳۵										
۰/۲۵	<p>اخوان ثالث با نشر مجموعه در شعر حماسی و اجتماعی به شکل تازه ای از بیان دست یافته است.</p>	۳۶										
۰/۲۵	<p>غافلگیری های شاعرانه (آشنایی زدایی) از ویژگی های شعری کدام شاعر است؟</p>	۳۷										
۰/۲۵	<p>اثر دیگری از نویسنده کتاب «نامه های آسیاب من» بنویسید.</p>	۳۸										
۰/۷۵	<p>ج) آرایه های ادبی و نکات بلاغی (۲ نمره)</p> <p>در جدول زیر، هر یک از نمونه های ستون «الف» مربوط به کدام آرایه در ستون «ب» است؟ (در ستون «ب» یک مورد اضافی است).</p> <table border="1" style="margin-left: auto; margin-right: auto;"> <thead> <tr> <th>«الف»</th> <th>«ب»</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>۱) وز سُم اسب سیاه، لؤلؤ تر ریخته</td> <td>تشبیه</td> </tr> <tr> <td>۲) تو مشت درشت روزگاری</td> <td>تناقض</td> </tr> <tr> <td>۳) کان کمند شصت خمّ خویش بگشاید</td> <td>کنایه</td> </tr> <tr> <td></td> <td>استعاره</td> </tr> </tbody> </table>	«الف»	«ب»	۱) وز سُم اسب سیاه، لؤلؤ تر ریخته	تشبیه	۲) تو مشت درشت روزگاری	تناقض	۳) کان کمند شصت خمّ خویش بگشاید	کنایه		استعاره	۳۹
«الف»	«ب»											
۱) وز سُم اسب سیاه، لؤلؤ تر ریخته	تشبیه											
۲) تو مشت درشت روزگاری	تناقض											
۳) کان کمند شصت خمّ خویش بگشاید	کنایه											
	استعاره											
۰/۲۵	<p>در شعر «کار ما شاید این است / که میان گل نیلوفر و قرن / پی آواز حقیقت بدویم» «گل نیلوفر» نماد چیست؟</p>	۴۰										
۰/۱۵	<p>هر یک از واژه های مشخص شده در بیت زیر کدام پایه تشبیه را نشان می دهد؟ «چون عقده ای به بغض فرو بود حرف عشق / این عقده تا همیشه سر و اشدن نداشت»</p>	۴۱										
۰/۲۵	<p>در عبارت «بس که خونش رفته بود از تن» ضمیر متصل «ش» چه نقشی دارد؟</p>	۴۲										
۰/۲۵	<p>در کدام یک از موارد زیر آرایه «حس آمیزی» به کار رفته است؟ الف) سخن او را شنیدم که با مهر و نرمی می گفت. ب) آفتاب رنگ رفته و زردی طالع بود.</p>	۴۳										
ادامه پرسش ها در صفحه چهارم												

باسمه تعالی

سؤالات امتحان نهایی درس: زبان فارسی		رشته: کلیه رشته ها	ساعت شروع: ۸ صبح	مدت امتحان: ۸۰ دقیقه
نام و نام خانوادگی:		دوره پیش دانشگاهی	تاریخ امتحان: ۱۳۹۶/۳/۸	تعداد صفحه: ۴
دانش آموزان روزانه، بزرگسال و داوطلبان آزاد سراسر کشور در نوبت خرداد سال ۱۳۹۶		مرکز سنجش آموزش و پرورش http://aee.medu.ir		
ردیف	سؤالات (پاسخ نامه دارد.)			
	ج) شعر حفظی (۲ نمره)			
۴۴	ابیات زیر را کامل کنید.			
۰/۵	الف) گفت: «از بهر غرامت بیرون کنم» گفت: «پوسیده است، جز نقشی ز نیست»			
۰/۵	ب) نگران با من استاده سحر / می خواهد از من / کز مبارک دم او آورم این قوم را / بلکه خبر.			
۰/۵	۴۵ واژگان به هم ریخته، مصرعی از یک بیت است آن را مرتب کنید. (برین - زمی - گشته - بهشت - ز اردیبهشت)			
۰/۵	۴۶ بیت زیر را کامل کنید. بر گل تر عندلیب گنج فریدون زده است			
۲۰	موفق و سربلند باشید			

کلیه رشته ها		راهنمای تصحیح سؤالات امتحان نهایی درس: زبان فارسی	
تاریخ امتحان ۱۳۹۶/ ۳ / ۸	ساعت شروع: ۸ صبح	دوره پیش‌دانشگاهی	
مرکز سنجش آموزش و پرورش http://aee.medu.ir		دانش آموزان روزانه، بزرگسال و داوطلبان آزاد سراسر کشور در نوبت خرداد ماه سال ۱۳۹۶	
نمره	راهنمای تصحیح		ردیف
۶	<p>الف) معنی و مفهوم شعر و نثر (۶نمره)</p> <p>در تصحیح اوراق نظر همکاران محترم، صائب است.</p> <p>۱ من کلک زدم. (۰/۲۵)</p> <p>۲ تن از جان آگاهی دارد و جان تن را درک می کند هیچ یک از دیگری پوشیده نیست. (۰/۵)</p> <p>۳ گفتند: این خانه را خراب کنیم. (۰/۵)</p> <p>۴ من بدون عمر (معشوق) زنده ام (۰/۲۵) و از این موضوع تعجب نکن. (۰/۲۵)</p> <p>۵ ضحاک با خشم به او (کاوه دادخواه) گفت (۰/۲۵) بگو تا از چه کسی ستم دیده ای. (۰/۲۵)</p> <p>۶ روسری سفید (برف) را از سر خود (روی قلّه) بردار. (۰/۵)</p> <p>۷ اوضاع نا بسامان جامعه من را ناراحت می کند (۰/۵)</p> <p>۸ چاهی که بی شرمی آن مثل عمق و بهناش باور کردنی نیست. (۰/۵)</p> <p>۹ افراد سخن شناس مانند صدف (۰/۲۵) فقط برای گفتن سخنان با ارزش مانند مروارید (۰/۲۵) دهانشان را باز می کنند. (۰/۲۵)</p> <p>۱۰ به خدا قسم با هیچ مردمی جلو خانه شان نچنگیدند (۰/۵) مگر اینکه آنان را (مردم) را خوار کردند (به خواری کشاندند). (۰/۲۵)</p> <p>۱۱ حسین بن منصور حلاج با مردم در آمیخته بود (۰/۵) ولی در حالات او تغییری حاصل نشد. (۰/۲۵).</p> <p>درس ۱۶- ص ۷۰</p>		
۱/۵	<p>ب) معنی واژه (۵/نمره) (برای هر واژه یک معنی کافی است).</p> <p>۱۲ سالخورده (۰/۲۵)</p> <p>۱۳ یخ زده - منجمد (۰/۲۵)</p> <p>۱۴ زنبور عسل (۰/۲۵)</p> <p>۱۵ نگهبان (۰/۲۵)</p> <p>۱۶ بگذار - رها کن (۰/۲۵)</p> <p>۱۷ سنگ زدن (۰/۲۵)</p>		
« ادامه راهنمای تصحیح در صفحه دوم »			

کلیه رشته ها		راهنمای تصحیح سؤالات امتحان نهایی درس: زبان فارسی	
تاریخ امتحان ۱۳۹۶/ ۳ / ۸	ساعت شروع: ۸ صبح	دوره پیش‌دانشگاهی	
مرکز سنجش آموزش و پرورش http://aee.medu.ir		دانش آموزان روزانه، بزرگسال و داوطلبان آزاد سراسر کشور در نوبت خرداد ماه سال ۱۳۹۶	
نمره	راهنمای تصحیح		ردیف
۴	پ) درک مطلب (۴نمره) (به پاسخ‌های مشابه نمره تعلق می‌گیرد.)		
	هر کس از عشق بی بهره باشد. (۰/۲۵) روزگارش تباہ و بیپوده می شود. (۰/۲۵)	۵ ص	۱۸
	غرور و خود خواهی در برابر خدا. (۰/۵)	۱۳ ص	۱۹
	عاشقان تعلقات و وابستگی های مادی را از خود دور می کنند. (۰/۵)	۴۶ ص	۲۰
	فاسد بودن جامعه (۰/۵)	۷۳ ص	۲۱
	در صورتی که زبان ملی خود را حفظ کند. (۰/۵)	۱۴۱ ص	۲۲
	الف) هجوم روشنایی به درون بر اثر باز شدن پنجره (۰/۲۵) ب) نشانگر احساس و ارتباط است. (۰/۲۵) ص ۱۲۱		۲۳
	در کویر معنویت وجود دارد. (یا هر مفهوم مشابه دیگر) (۰/۵)	۸۶ ص	۲۴
گفته شور انگیز حافظ یا شعر حافظ (۰/۵)	۹۹ ص	۲۵	
۳	ت) خودآزمایی (۳نمره) (به پاسخ‌های مشابه نمره تعلق می‌گیرد.)		
	سر کشی عشق (۰/۲۵)	۲۵ ص	۲۶
	اعتراض کردند یا حمله کردند (۰/۲۵)	۲۶ ص	۲۷
	چه می کنی؟ (۰/۲۵)	۲۹ ص	۲۸
	گزینه ب) تا رفتنش ببینم و گفتنش بشنوم از پای تا به سر همه سمع و بصر شدم (۰/۲۵) ص ۳۲		۲۹
	خیال (۰/۲۵)	۸۹ ص	۳۰
	قصه و روایت های شاهنامه (۰/۵)	۱۱۸ ص	۳۱
	مُشک سیاه (سیاهی درون لاله) (۰/۲۵) دَرّ ثمین (قطره های شبنم یا باران) (۰/۲۵) ص ۸۰		۳۲
رنج کشیدن یا آزار دیدن (۰/۲۵) ص ۱۰۶		۳۳	
الف) توصیف نمادین (۰/۲۵) ص ۱۲۵ ب) توصیف تخیلی (۰/۲۵) ص ۳۸		۳۴	
۱/۵	ث) تاریخ ادبیات و درآمدها (۵/نمره)		
	الف) نادرست (۰/۲۵) ص ۱۲۹ ب) درست (۰/۲۵) ص ۹۳ ج) نادرست (۰/۲۵) ص ۶۹		۳۵
	زمستان (۰/۲۵) ص ۱۰۷		۳۶
	سهراب سپهری (۰/۲۵) ص ۱۱۹		۳۷
قصه های دوشنبه (۰/۲۵) ص ۱۳۸		۳۸	

باسمه تعالی

کلیه رشته ها		راهنمای تصحیح سؤالات امتحان نهایی درس: زبان فارسی	
تاریخ امتحان ۱۳۹۶/ ۳ / ۸		ساعت شروع: ۸ صبح	
مرکز سنجش آموزش و پرورش http://aee.medu.ir		دوره پیش‌دانشگاهی	
دانش‌آموزان روزانه، بزرگسال و داوطلبان آزاد سراسر کشور در نوبت خرداد ماه سال ۱۳۹۶		ردیف	
نمره	راهنمای تصحیح		
«ادامه راهنمای تصحیح در صفحه سوم»			
۲	ج) آرایه‌های ادبی و نکات بلاغی (۲ نمره)		
	۱- استعاره (۰/۲۵)	۲- تشبیه (۰/۲۵)	۳- کنایه (۰/۲۵)
	نماد و رمز عرفان (۰/۲۵)	ص ۱۲۳	
	حرف عشق: مشبه (۰/۲۵)	عقده: مشبه به (۰/۲۵)	ص ۱۲۶
	مضاف الیه (۰/۲۵)	ص ۱۱۳	
	گزینۀ (الف) سخن او را شنیدم که با مهر و نرمی می‌گفت. (۰/۲۵)	ص ۱۴۰	
۲	ج) شعر حفظی		
	الف) جامه‌ات (۰/۲۵) - پود و تار (۰/۲۵)	ص ۷۴	۴۴
	ب) صبح (۰/۲۵) - به جان باخته (۰/۲۵)	ص ۱۰۴	
	زمی زاردیبهشت گشته بهشت برین (۰/۵)	ص ۷۹	۴۵
	لشکر چین در بهار، خیمه به هامون زده است (۰/۵)	ص ۸۰	۴۶
۲۰	با سپاس از زحمات همکاران ارجمند		